

עבדאללה מא-תינה

מי זוכר את עבדאללה ? מי אינו זוכר את עבדאללה ? עבדאללה מא-תינה , מהבית שבקצה המזרחי של הכפר , בית האבן , הוא בית המידות המתבלט בקצהו זה של הכפר , הבנוי כולו חושות חמרה , קש וגבבה . מא-תינה אמרתי ? כן , מהמקום בו נטוע עתה הפרדס שלנו .

עבדאללה מתינה . ידיד הקיבוץ , ידיד האישי של חברים רבים . ידיד נעורים של הקיבוץ בנעוריו . אלמלא חששתי מפראזות , הייתי מוסיף ואומר : עבדאללה , ששימש ראש גשר חיד , של בשר ודם , לשלום ואחוזה בין יהודים וערבים , בין המתישבים הצעירים והחדשים שזה מקרוב באו לחדש בריתם עם האדמה הזאת ובין אלה שישבו פה דורי דורות .

כי היה עבדאללה זה המושיט יד , הבא לביקורים ומקבל ביקורים בביתו , המברך בחגיגו "בשם העם הערבי" ומעל לכל ידיד הילדים . כן , אפילו הילדים , בכורי בניו של הקיבוץ , אהבוהו והוא אהבם . זוכרני ביקור בתינה , ביום חורף בוצני אך בהיר לאחר הגשמים , היינו אז בכיתה ג' והלכנו לבקר בא-תינה ובבית עבדאללה בלוויית מיטק מורנו : נירה ודליה ושני האורים , גדעון , אראלה ואנוכי . עבדאללה כיבדנו בתפוזים , שטעמם היה מר משהו , והגיש קפה בספלונים קטנים . הוא דיבר בעברית רצוצה . אך מילים נכונות ובהיגוי יפה .

לאחר מכן ביקרתי אצלו שנית , בביתו , הפעם בלוויית מתיהו אבי , וגם הפעם השפיע עלי רוב טוב וכיבודים למיניהם . השיחה בינו לבין מתס קלחה בערבית מדוברת ולא הבנתי מאומה . אך התרשמתי מיחסי החיבה והרעות , כשם שהתרשמתי מגינוני הכיבוד והכבוד והאירוח המזרחי . אף שהגינונים הללו הם חיצוניים מאוד , כביכול , הרי הם פרי של תרבות עמוקה ושרשית מאוד .

ומעל הכל - הדימוי שנחרת בי למן ילדותי המוקדמת מאוד , שהמושג ערבי קשור באיבה , בשנאה , בפחד ובדם , דימוי זה לא השתרש בי עמוק ואף התערבב בו דימוי נוסף של ערבי כאיש חביב , כידיד וכאדם , במידה רבה בזכותו של עבדאללה זה . הנה לפני ערבי צעיר , בגודל טבעי , שאינו מצמיח קרניים ואינו נושך או מכה אלא מדבר בלשונו בני-אדם , נראה כבן-אדם ומתנהג כבן-אדם , כאחד משלנו . תרבותי , עצור , לימד עצמו לאכול בכף ובמזלג ומלמד לשונו עברית עוד בטרם למדנו אנו ערבית .

איש זה , אף שלא זכה אז להשכלה מסודרת , רחב-אופקים היה (ופליאה כיצד יכול היה לצמוח בתנאי נחשלות כאלה אדם כזה) , החש כמו באופן אינטואיטיבי כי "המתנחלים המוזרים" האלה , החיים חיי שיתוף ומעבדים שדותיהם בטרקטורים ולא בבהמות , עשויים להביא ברכה רבה , קידמה ותמורה

